

Pagna ewlenija>Drittijietek>Il-Vittmi ta' delitti (għalkemm hawnhekk tista' tisser ukoll tal-kriminalità)>Drittijiet tal-vittmi - skont il-pajjiż

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [ro](#) għet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [en](#) diġà ġew tradotti.

Swipe to change

I-Ingliż**Drittijiet tal-vittmi - skont il-pajjiż****Rumanija**

Ma hemm l-ebda traduzzjoni uffiċjali tal-verżjoni tal-lingwa li qed tara.

Hawnhekk tista' tara verżjoni tradotta awtomatikament ta' dan il-kontenut. Jekk jogħġbok innota li din hi pprovduta biss għal finijiet kuntestwali. Is-sid ta' din il-paġna ma jaċċetta ebda responsabbiltà jew obbligazzjoni fir-rigward tal-kwalità ta' dan it-test tradott b'mod awtomatiku.

-----il-Malti-----il-Bulgarul-Ispanjoliċ-Ċekid-Daniżil-Ġermaniżl-Estonjanil-Griegil-FranċiżKroatit-Taljanil-Latvjanil-Litwanil-

Ungerizl-Olandiżl-Pollakkil-Portugiżis-Slovakkis-Slovenil-Finlandiżl-Isvediż

Inti titqies bħala **I-vittma ta' reat** fil-każ li tkun ġarrabt dannu fiżiku jew materjali jew diffikultà emozzjonali, b'konsegwenza ta' incident ikkunsidrat bħala reat fil-legiżlazzjoni nazzjonali applikabbli. Il-membri tal-familja ta' xi ħadd li jkun miet b'riżultat ta' reat li sofrew dannu minħabba l-mewt ta' dik il-persuna huma wkoll meqjusa bħala vittmi ta' reat.

Bħala vittma ta' reat, għandek ċerti drittijiet legali, qabel, matul u wara l-proċediment legali.

L-ewwel żewġ stadji tal-proċedura kriminali fir-Rumanija huma: l-investigazzjoni kriminali u l-proċess. Matul l-investigazzjoni kriminali, il-korpi tal-investigazzjoni kriminali, taħt is-superviżjoni tal-prosekutur pubbliku, jinvestigaw il-każ, u jiġbru l-evidenza sabiex isibu lit-trażgressur. Fit-tmiem tal-investigazzjoni kriminali, il-pulizija tibgħat il-każ lill-uffiċċju tal-prosekutur pubbliku, bl-informazzjoni kollha u l-evidenza miġbura fl-atti. Wara li jirċievi l-atti, il-prosekutur tal-każ jeżamina l-każ u jiddeċiedi jekk għandux jipproċedi għall-fażi li jmiss, jiġifieri l-proċess jew jekk il-każ għandux jinghalaq.

Ladarba l-atti jaslu quddiem il-qorti, il-bord tal-imħallfin jeżamina l-fatti u jisma' lill-persuni involuti sabiex tiġi stabbilita l-ħtija tal-akkużat. Ladarba jiġi stabbilit li l-akkużat ikun ħati, dan jinghata s-sentenza. Fil-każ li l-qorti tikkunsidra li l-akkużat ma jkunx ħati, dan jiġi lliberat.

Ikklkġja fuq il-links ta' hawn taħt sabiex issib l-informazzjoni li teħtieġ:

- 1 - Id-drittijiet tiegħi bħala vittma ta' reat**
- 2 - Ir-rapportar ta' reat u d-drittijiet tiegħi matul l-investigazzjoni jew il-proċess**
- 3 - Id-drittijiet tiegħi wara l-proċess**
- 4 - Kumpens**
- 5 - Id-drittijiet tiegħi għall-appoġġ u għall-assistenza**

L-aħħar aġġornament: 25/07/2023

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċetta responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

1 - Id-drittijiet tiegħi bħala vittma ta' reat

X'informazzjoni nirċievi mingħand l-awtorità wara li jkun seħħ ir-reat (eż. il-pulizija, il-prosekutur pubbliku) iżda anki saħansitra qabel ma nirrapporta r-reat?

Il-korpi ġudizzjarji u kwalunkwe istituzzjoni Statali oħra li tinteraġixxi magħhom jipprovdul ek informazzjoni dwar is-servizzi ta' appoġġ għall-vittmi fi hdan id-Direttorati Ġenerali għall-Ħidma Soċjali u l-Protezzjoni tat-Tfal (Direcții Generale de Asistență Socială și Protecție a copilului – DGASPCs) u l-NGOs li jipprovdu tali servizzi li tista' tikkuntattja.

Int tirċievi dik l-informazzjoni kemm bil-fomm kif ukoll bil-miktub, permezz ta' formola li trid tiffirma u li tinkludi mill-inqas l-indirizz tas-servizz ta' appoġġ għall-vittmi fil-ġurisdiżjoni tal-istituzzjoni li tiprovdi l-informazzjoni u lista tar-responsabbiltajiet tagħha.

L-ewwel korp ġudizzjarju (pulizija/prosekutur pubbliku) fejn tmur jew, fejn xieraq, is-servizzi ta' appoġġ għall-vittmi, meta jsir l-ewwel kuntatt, jinfurmawk dwar id-drittijiet tiegħek u s-servizzi ta' appoġġ u protezzjoni li tista' tirċievi.

Int tirċievi informazzjoni dwar:

it-tip ta' appoġġ li tista' tirċievi u min jista' jipprovdi, inkluża informazzjoni bażika dwar aċċess għal assistenza medika, konsulenza psikoloġika u akkomodazzjoni alternattiva;

il-korp ta' investigazzjoni kriminali fejn tista' tressaq ilment;

id-dritt għall-assistenza legali u l-istituzzjoni li tista' tikkuntattja għal dak il-għan;

il-kundizzjonijiet u l-proċedura biex tirċievi assistenza legali mingħajr ħlas;

id-drittijiet tiegħek waqt il-proċedimenti kriminali (inklużi miżuri protettivi bħala xhud mheddied);

il-kundizzjonijiet u l-proċedura biex tirċievi kumpens finanzjarju mingħand l-Istat;

id-dritt li tuża s-servizzi ta' medjatur;

jekk tgħix fi Stat Membru ieħor tal-UE, informazzjoni dwar kif tippreżenta lment kriminali jew tapplika għal kumpens finanzjarju mill-Istat f'dak l-Istat Membru, u informazzjoni dwar kif tista' tinstema' mill-awtoritajiet ġudizzjarji Rumani mingħajr ma tkun preżenti fir-Rumanija.

L-informazzjoni tiġi pprovduta lilek f'lingwa li int tista' tifhem. Int tirċievi wkoll formola b'din l-informazzjoni kollha, li trid tiffirma. Tista' tkun akkumpanjat(a) minn persuna tal-għażla tiegħek meta tikkuntattja lill-awtoritajiet għall-ewwel darba.

Jekk tippreżenta kwerela lill-korp ġudizzjarju, tircievi rikonoxximent bil-miktub tar-rapport tiegħek. Il-kwerela tista' tiġi ppreżentata bil-miktub jew bil-fomm. Int tista' wkoll titlob lil persuna oħra biex tirrapporta r-reat għalik, iżda trid tipprovdi lil dik il-persuna bi prokura bil-miktub. Il-prokura bil-miktub, li trid tkun iffirmata minnek, tkun mehmuża mal-fajl tal-każ.

Jien ma ngħix fil-pajjiż tal-UE fejn seħħ ir-reat (ċittadini tal-UE u dawk li mhumiex). Kif inhuma protetti d-drittijiet tiegħi?

Jekk int ċittadin barrani u sfajt vittma ta' reat fir-Rumanija, int intitolat(a) għad-drittijiet kollha taċ-ċittadini Rumani li sfaw vittmi ta' reati.

Jekk ma titkellimx bir-Rumen, int intitolat għal interpretu mingħajr ħlas, li jgħinek waqt l-interazzjoni tiegħek mal-awtoritajiet. Dan ifisser li, meta tirrapporta r-reat, tkun tista' tippreżenta l-kwerela tiegħek u tircievi l-informazzjoni li intitolat għaliha f'lingwa li tifhem.

Jekk tgħix fi Stat Membru ieħor, tista' tippreżenta l-ilment kriminali jew applika għal kumpens finanzjarju f'dak l-Istat Membru. Barra minn hekk, tista' tinstema' mill-awtoritajiet ġudizzjarji Rumani mingħajr ma tkun preżenti fir-Rumanija.

Jekk int vittma tat-traffikar tal-bnedmin, int tista' tircievi akkomodazzjoni f'ċentri speċjali ta' kenn, fejn int tkun protett(a). Matul il-proċedimenti kriminali, tircievi informazzjoni dwar il-proċedimenti f'lingwa li tifhem; tista' tircievi wkoll konsulenza psikoloġika u assistenza medika. L-awtoritajiet Rumani jagħmlu ħilithom kollha biex jgħinuk tirritorna lura fil-pajjiż ta' oriġini tiegħek mill-aktar fis possibbli u jipprovdulek trasport sigur sal-fruntiera Rumana.

Jekk inti barrani, tista' titlob kumpens finanzjarju mill-Istat jekk sfajt vittma ta' xi wieħed mir-reati li ġejjin: tentattiv ta' omiċidju u tentattiv ta' omiċidju aggravat, kif stabbilit fl-Artikoli 188 u 189 tal-Kodiċi Kriminali; offiża fuq il-persuna, kif stabbilit fl-Artikolu 194 tal-Kodiċi Kriminali; reati intenzjonati li jirriżultaw f'offiża fuq il-persuna tal-vittma, u vjolenza domestika, kif stabbilit fl-Artikolu 199 tal-Kodiċi Kriminali; stupru, kongunġiment karnali ma' minuri jew attakk sesswali, kif stipulat fl-Artikoli 218 sa 220 tal-Kodiċi Kriminali; traffikar tal-bnedmin jew traffikar tat-tfal, kif stabbilit fl-Artikoli 210 u 211 tal-Kodiċi Kriminali, terroriżmu jew kwalunkwe reat vjolenti intenzjonat ieħor.

Int intitolat ukoll għal assistenza legali bla ħlas jekk sfajt vittma ta' tentattiv ta' omiċidju, tentattiv ta' omiċidju aggravat, offiża fuq il-persuna, reat intenzjonat li jirriżulta f'offiża fuq il-persuna, stupru, attakk sesswali, kongunġiment karnali ma' minuri jew korruzzjoni sesswali ta' minuri. Il-konjuġi, it-tfal u d-dipendenti ta' persuni deċeduti bħala riżultat ta' omiċidju, omiċidju aggravat u reati intenzjonati li jirriżultaw fil-mewt tal-vittma huma intitolati wkoll għal assistenza legali b'xejn.

Jekk nirrapporta reat, x'informazzjoni nircievi?

Meta tirrapporta reat, l-uffiċjal tal-pulizija li jieh u r-rapport tiegħek jispjegalek x'se jiġri wara. Tkun infurmat bid-drittijiet tiegħek u s-servizzi li tista' tircievi. Il-pulizija hi obbligata tfassal rapport bil-miktub li jindika l-informazzjoni li pprovdietlek.

Int tircievi informazzjoni dwar:

id-drittijiet tiegħek matul il-proċedimenti kriminali;

l-organizzazzjonijiet li tista' tikkuntattja għall-assistenza u s-servizzi li jipprovdu;

kif int tista' tircievi protezzjoni;

il-kundizzjonijiet u l-proċedura biex tircievi kumpens finanzjarju mingħand l-Istat;

il-kundizzjonijiet u l-proċedura biex tircievi rappreżentanza legali mingħajr ħlas;

il-kundizzjonijiet u l-proċedura biex tircievi rappreżentanza legali mingħajr ħlas;

id-dritt li tuża s-servizzi ta' medjatur;

jekk l-imputat ikun imcaħħad mil-libertà tiegħu/tagħha jew jingħata sentenza ta' prigionerija, id-dritt tiegħek li tkun infurmat dwar il-helsien tiegħu/tagħha;

jekk tgħix fi Stat Membru ieħor, informazzjoni dwar kif tista' applika għal kumpens finanzjarju mill-Istat f'dak l-Istat Membru, u informazzjoni dwar kif tista' tinstema' mill-awtoritajiet ġudizzjarji Rumani mingħajr ma tkun preżenti fir-Rumanija.

Wara, matul il-proċedimenti, int tkun tista' tircievi informazzjoni dwar il-progress tal-investigazzjoni u, jekk il-prosekutur jiddeċiedi li ma jirrinvwaw il-każ lill-qorti, kopja ta' dik id-deċiżjoni. Sabiex tircievi dik l-informazzjoni, int trid tippreżenta talba lill-uffiċjal tal-pulizija jew lill-prosekutur li jkun qed imexxi l-każ tiegħek u tindika indirizz postali fir-Rumanija, jew indirizz tal-posta elettronika jew ta' messaggier elektroniku fejn tista' tiġi kkuntattjat.

Jekk il-prosekutur jiddeċiedi li jirrinvwja l-każ lill-qorti għal proċess, int tiġi mħarreġ/imħarrka biex tidher quddiem il-qorti.

Jekk tkun se tinstema' fil-qorti, int tiġi informat(a) ukoll dwar id-drittijiet u l-obbligi tiegħek, kif ġej:

id-dritt li tkun assistit(a) minn avukat jew, jekk applikabbli, li tircievi rappreżentanza legali mingħajr ħlas;

id-dritt li tuża s-servizzi ta' medjatur f'tali każijiet kif permessi bil-liġi;

id-dritt li tipproponi l-produzzjoni ta' provi, li tqajjem oġġezzjonijiet u li tagħmel sottomissjonijiet skont il-liġi;

id-dritt li tiġi informat(a) dwar il-progress tal-proċedimenti;

id-dritt li tippreżenta kwerela preliminari, fejn dan ikun meħtieġ (għal ċerti tipi ta' reati, ikollok bżonn tippreżenta rikors fil-forma ta' kwerela preliminari sabiex jipproċedi l-każ kontra t-trażgressur). Il-korpi ġudizzjarji jipprovdu kjarifiki dwar din il-kwistjoni fejn ikun hemm bżonn. Billi tissottometti kwerela preliminari, tkun qed titlob li jitkomplew il-proċeduri kriminali kontra t-trażgressur. Kwerela preliminari hija differenti minn kwerela li inti tippreżenta lill-pulizija jew lill-prosekutur pubbliku biex tirrapporta li seħħ reat kontrik.

id-dritt li ssir parti ċivili fil-proċedimenti;

l-obbligu li tirrapporta lill-korpi ġudizzjarji kull meta tiġi mħarreġ;

l-obbligu li tinnotifika kull tibdil fl-indirizz;

id-dritt li tiġi informat(a) dwar kull rilaxx tat-trażgressur, meta t-trażgressur jingħata sentenza ta' prigionerija jew jitqiegħed taħt kustodja.

Jien intitolat(a) għal servizzi ta' interpretazzjoni jew traduzzjoni mingħajr ħlas (meta nikkuntattja lill-pulizija jew lil awtoritajiet oħrajn, jew matul l-investigazzjoni u l-proċess)?

Iva. Int intitolat(a) għal servizzi ta' traduzzjoni u ta' interpretazzjoni matul il-proċedimenti kriminali.

Kif tista' l-awtorità tiżgura li qed nifhem u li qed ninftiehem (jekk jien minuri; jekk għandi diżabbiltà)?

Il-korp ġudizzjarju jista' jordna li l-interrogazzjoni ta' vittmi li jeħtieġu protezzjoni taħt il-liġi jsiru permezz jew fil-preżenza ta' psikologu jew persuna oħra li tispeċjalizza fil-konsulenza għall-vittmi.

Il-vittmi b'nuqqas ta' taħdit jew smigħ jiġu interrogati fil-preżenza ta' persuni li jistgħu jikkomunikaw bl-użu tal-lingwa tas-sinjali. F'tali każijiet, tista' wkoll tikkomunika bil-miktub.

Servizzi ta' appoġġ għall-vittmi

Sabiex jircievu appoġġ u protezzjoni xierqa, il-vittmi jiġu vvalutati individwalment. Il-vittmi jiġu vvalutati minn servizzi ta' appoġġ għall-vittmi jew minn fornituri privati ta' servizzi soċjali. Fejn xieraq, dawk is-servizzi jikkooperaw ma' fornituri tal-kura tas-saħħa pubbliċi jew privati, bil-kunsens tal-vittma.

Servizzi ta' appoġġ u protezzjoni pprovduti kemm lill-vittmi ta' reati kif ukoll lill-membri tal-familja tagħhom jistgħu jikkonsistu f':

informazzjoni dwar id-drittijiet tal-vittma;

konsulenza psikoloġika, konsulenza dwar ir-riskji ta' vittimizzazzjoni sekondarja u ripetuta jew ta' intimidazzjoni u ritaljazzjoni;

konsulenza relatata ma' kwistjonijiet finanzjarji u prattiċi li jirriżultaw mir-reat;

servizzi ta' inseriment/inseriment mill-ġdid soċjali;

appoġġ emozzjonali u soċjali għar-reintegrazzjoni soċjali;
informazzjoni u konsulenza relatati mar-rwol tal-vittma matul il-proċedimenti kriminali, inkluża tfejjija għal parteċipazzjoni fil-proċess;
riferiment tal-vittma lil servizzi speċjalizzati oħra, fejn xieraq: servizzi soċjali, servizzi tal-kura tas-saħħa, servizzi ta' impjieg, servizzi ta' edukazzjoni jew servizzi oħra ta' interess ġenerali pprovduti taħt il-liġi.
Servizzi ta' appoġġ u protezzjoni jistgħu jiġu pprovduti:
f'ċentri ta' matul il-jum, li prinċipalment jipprovdu informazzjoni, konsulenza, appoġġ emozzjonali u soċjali għar-reintegrazzjoni soċjali, konsulenza psikoloġika, konsulenza legali, konsulenza finanzjarja, servizzi ta' inseriment/inseriment soċjali mill-ġdid, eċċ.;
ċentri residenzjali, li jipprovdu akkomodazzjoni interim xierqa għal vittmi li jeħtieġu post sikur minhabba riskju imminenti ta' vittimizazzjoni, intimidazzjoni jew ritaljazzjoni sekondarja u ripetuta.
Il-vittmi tal-vjolenza domestika jew tat-traffikar tal-bnedmin jistgħu jiġu akkomodati f'ċentri ta' akkoljenza residenzjali fejn, għal perijodu limitat ta' żmien, huma u l-minuri taħt il-harsien tagħhom jirċievu assistenza tal-familja, protezzjoni kontra t-trażgressur, kura medika u servizzi ta' harsien, ikel, akkomodazzjoni, konsulenza u assistenza legali mingħajr ħlas.

Min jipprovdi l-appoġġ lill-vittmi?

Hemm servizz ta' appoġġ għall-vittmi fi ħdan kull Direttorat Ġenerali għall-Idma Soċjali u l-Protezzjoni tat-Tfal (DGASPC).
L-appoġġ għall-vittmi jista' jingħata wkoll minn fornituri privati ta' servizzi soċjali.
Jekk int vittma ta' vjolenza domestika, int tista' tikkuntattja lill-Aġenzija Nazzjonali għall-Opportunitajiet Indaq bejn in-Nisa u l-Irġiel (Agenția Națională pentru Egalitate de Șanse între Bărbați și Femei) u lid-Direttorati Ġenerali għall-Idma Soċjali u għall-Protezzjoni tat-Tfal (DGASPCs).
Jekk int għandek anqas minn 18-il sena u sfajt vittma ta' reat, tista' tikkuntattja lill-Awtorità Nazzjonali għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tat-Tfal u għall-Adozzjoni (Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție - ANPDCA) u lid-Direttorati Ġenerali għall-Idma Soċjali u għall-Protezzjoni tat-Tfal (DGASPCs).
Jekk int kont vittma tat-traffikar tal-bnedmin, tista' tikkuntattja lill-Aġenzija Nazzjonali Kontra t-Traffikar tal-Bnedmin (Agenția Națională împotriva Traficului de Persoane - ANITP) fil-Ministeru tal-Affarijiet Interni (Ministerul Afacerilor Interne - MAI).
Il-Ministeru tal-Ġustizzja huwa l-awtorità ta' għajjuna Rumena responsabbli għall-proċedura ta' kumpens finanzjarju għall-vittmi ta' reati vjolenti intenzjonati mwettqa fit-territorju ta' Stat Membru, għajr dak fejn il-vittma tirisjedi legalment.
Hemm ukoll numru ta' organizzazzjonijiet nongovernattivi (NGOs) li jipprovdu diversi tipi ta' appoġġ għall-vittmi. L-istituzzjoni li tikkuntattja tidderiġik għall-NGO rilevanti.

Il-pulizija tirrefereni awtomatikament għas-servizzi ta' appoġġ għall-vittmi?

Iva, il-korpi ġudizzjarji jridu jirreferuk għat-tali servizzi.

Kif tiġi protetta l-privatezza tiegħi?

Informazzjoni, appoġġ u protezzjoni huma pprovduti lill-vittmi tal-kriminalità b'mod li tiżgura l-kunfidenzjalità tad-*data* personali tagħhom u ta' kwalunkwe informazzjoni dwar il-hajja privata tal-vittma u d-diffikultà li qed tiffaċċja l-vittma. Is-servizzi ta' appoġġ huma pprovduti fuq bażi anonima u ma jeħtiġux il-konklużjoni ta' kuntratt mal-benefiċjarji.
Id-*data* dwar vittmi ta' reati jinżammu għal sena. Jistgħu jintużaw għal attivitajiet ta' appoġġ u protezzjoni tal-vittmi jew jiġu pprovduti lil korpi ġudizzjarji fuq talba tagħhom. Id-*data* maħżuna tifhassar meta jkun skada l-perjodu ta' sena.
Jekk tirċievi servizzi ta' appoġġ u protezzjoni għall-vittma, id-*data* ta' identifikazzjoni tiegħek tinżamm matul il-perjodu li matulu japplikaw dawn il-miżuri u għal tliet xhur wara li jintemm dak il-perjodu.
Il-post taċ-ċentri ta' akkomodazzjoni għall-vittmi tal-vjolenza domestika u t-traffikar tal-bnedmin jinżamm sigriet.
Kemm matul l-investigazzjoni kriminali kif ukoll matul il-proċedimenti tal-qorti, jekk il-korpi ġudizzjarji jqisu li l-privatezza jew id-dinjità tiegħek jistgħu jkun affettwati minhabba l-informazzjoni li tipprovdi jew minhabba kawżi oħra, dawn jistgħu jieħdu għadd ta' miżuri, fuq inizjattiva tagħhom stess jew fuq talba tiegħek, biex jiproteġu l-kunfidenzjalità u l-privatezza tiegħek, bħal pereżempju:
il-protezzjoni tad-dettalji dwar l-identità tiegħek;
l-interrogazzjoni/is-smiġh tiegħek isiru b'mezzi awdjovivi, bil-lehen u d-dehra tiegħek li jiġu distorti, mingħajr ma jkun hemm bżonn li int tkun preżenti, fejn il-miżuri l-oħra ma jkunux biżżejjed;
is-seduta tal-qorti tinżamm privata matul l-interrogazzjoni tiegħek.
Barra minn hekk, matul il-proċedimenti tal-qorti, il-qorti tista' tipprojbixxi l-pubblikazzjoni ta' kwalunkwe testi, tpingijiet, ritratti jew stampi li jistgħu jikxfu l-identità tiegħek.
Il-qorti tista' tiddikjara wkoll is-sessjoni tal-qorti bħala waħda privata jekk seduta pubblika tista' taffettwa d-dinjità jew il-privatezza tiegħek.

Għandi nirrapporta reat qabel ma nkun nista' nikseb aċċess għas-servizzi ta' appoġġ għall-vittmi?

M'għandekx għalfejn tressaq ilment mal-korpi ta' investigazzjoni kriminali sabiex ikollok aċċess għal informazzjoni, appoġġ u protezzjoni mogħtija lill-vittmi ta' reati.

Protezzjoni personali jekk inkun fil-periklu

X'tipi ta' protezzjoni huma disponibbli?

Kemm matul l-investigazzjoni kriminali kif ukoll matul il-proċedimenti tal-qorti, int tkun intitolat(a) għal miżuri protettivi, meta l-korpi ġudizzjarji jqisu li int tista' tkun f'periklu.
Hu ferm importanti li int tkun taf li, jekk il-korpi ġudizzjarji jqisu li int tista' tkun fil-periklu minhabba xi informazzjoni li tipprovdi jew minhabba kwalunkwe raġuni oħra, dawn jistgħu jieħdu ċerti miżuri, fuq talba tiegħek jew minn jeddom, biex jiżguraw il-protezzjoni tiegħek, bħal:
il-provvista ta' sorveljanza jew ta' sigurtà madwar id-dar jew l-akkomodazzjoni temporanja tiegħek;
il-provvista ta' skorta u ta' protezzjoni lilek jew lill-membri tal-familja tiegħek matul il-vjaġġi;
il-protezzjoni tad-dettalji dwar l-identità tiegħek (*data* personali tista' titneħħa mill-fajl biex tiġi protetta l-identità tiegħek billi din tinżamm sigrieta);
l-interrogazzjoni/is-smiġh tiegħek isiru b'mezzi awdjovivi, bil-lehen u bid-dehra tiegħek distorti, mingħajr ma jkun hemm bżonn li int tkun preżenti, meta l-miżuri l-oħra ma jkunux biżżejjed (b'dan il-mod, int ma jkollokx bżonn tidher quddiem l-uffiċjal tal-pulizija, il-prosekutur jew l-imħallef u ma tkunx fl-istess post bħat-trażgressur);
is-sessjoni tal-qorti tinżamm privata matul l-interrogazzjoni tiegħek.
Barra minn hekk, matul il-proċedimenti tal-qorti, il-qorti tista' tipprojbixxi l-pubblikazzjoni ta' kwalunkwe testi, tpingijiet, ritratti jew stampi li jistgħu jikxfu l-identità tiegħek.
Barra minn hekk, jekk int xhud fil-proċedimenti kriminali jew, anki meta ma tkunx involut fil-każ, int tipprovdi informazzjoni li tgħin lill-korpi ġudizzjarji jsoġu l-każijiet relatati ma' reati serji jew jipprevjenu milli jseħħu danni sinifikanti, int tista' titlob lill-uffiċjal tal-pulizija jew lill-prosekutur li jmessi l-investigazzjoni biex iqieghdek taħt il-programm tal-protezzjoni tax-xhieda. Dan il-programm jinkludi numru ta' miżuri bħal:

identità sigrieta, inkluża partecipazzjoni fis-seduti bil-lehen jew bid-dehra tieghek distorti;
protezzjoni mill-pulizija ta' darek u skorta tal-pulizija meta tissejjaħ biex tirrapporta għand il-korpi ta' investigazzjoni kriminali;
rilokazzjoni;

tibdil fl-identità, inkluż it-tibdil tad-dehra tieghek, jekk ikun hemm bżonn.

Jekk int tidhol fil-programm tal-protezzjoni tax-xhieda, int tkun tista' tircievi assistenza addizzjonali bħal:

dħul mill-ġdid f'ambjent soċjali differenti;

kisba ta' kwalifiki professjonali ġodda;

impjieg ġdid;

appoġġ finanzjarju sakemm issib impjieg ġdid.

Jekk ikun hemm bżonn, il-qraba tal-ewwel grad tieghek (bħat-tfal jew il-ġenituri tieghek) u l-konjuġi tieghek jistgħu jidhlu fil-programm tal-protezzjoni tax-xhieda wkoll.

Jekk int ma tidholx fil-programm tal-protezzjoni tax-xhieda matul l-investigazzjoni kriminali, tista' tapplika lill-qorti biex tiġi inkluż/a.

Protezzjoni addizzjonali hi disponibbli, skont it-tip ta' reat:

Jekk int vittma ta' vjolenza domestika, tista' titlob lill-pulizija biex tneħhi lit-trażgressur immedjatament mid-dar kondiviża tagħkom permezz ta' ordni ta' protezzjoni temporanja, li tibqa' fis-sehħ sakemm il-qorti tkun ħarġet ordni ta' protezzjoni. Inkella int, bħala vittma, tista' tkun akkomodat(a) f'ċentru għal vittmi ta' vjolenza domestika. Akkomodazzjoni bħal din hija disponibbli biss f'każijiet urġenti jew bl-approvazzjoni tal-manigment taċ-ċentru. Ladarba tkun fiċ-ċentru, int tista' tircievi akkomodazzjoni, ikel, kura medika, konsulenza psikoloġika u assistenza legali mingħajr ħlas.

Jekk int vittma ta' traffikar tal-bnedmin, int tista' tkun akkomodat(a) f'ċentru għall-protezzjoni tal-vittmi. Skont il-liġi, l-akkomodazzjoni hija disponibbli għal perjodu massimu ta' 90 jum, iżda l-qorti tista' testendi s-soġġorn tieghek sakemm jintemmu l-proċedimenti. Is-sessjonijiet tal-qorti f'każijiet li jikkoncernaw it-traffikar tat-tfal huma privati. Barra minn hekk, f'każijiet bħal dawn, minuri taħt l-14-il sena jinstemgħu fil-preżenza ta' psikologu u rappreżentant tad-Direttorat Ġenerali għall-Ħidma Soċjali u l-Protezzjoni tat-Tfal.

Jekk int temmen li tinsab fil-periklu, għandek tinforma lill-uffiċjal tal-pulizija, lill-prosekutur jew lill-imħallef u tipprovdi l-akbar ammont ta' informazzjoni possibbli.

Il-miżuri stipulati hawn fuq huma disponibbli kemm għall-istadju tal-investigazzjoni kriminali kif ukoll matul il-proċedimenti tal-qorti.

Min jista' joffrili protezzjoni?

Int tircievi l-protezzjoni tal-Pulizija Rumena.

Hemm xi ħadd li jivvaluta l-każ tiegħi sabiex jara jekk ninsabx f'riskju ta' aktar dannu mit-trażgressur?

Sabiex tiġi evitata vittimizazzjoni sekondarja, inti tkun valutat(a) malajr kemm jista' jkun wara l-identifikazzjoni tieghek, sabiex in-numru ta' dikjarazzjonijiet u valutazzjonijiet mediċi/psikoloġiċi/soċjali jinżamm għal minimu.

Id-dipartimenti ta' appoġġ għall-vittmi/il-fornituri ta' servizzi ta' appoġġ għall-vittmi joffrulek konsulenza dwar ir-riskji ta' intimidazzjoni u ritaljazzjoni. Sabiex tevita r-riskju ta' intimidazzjoni u ritaljazzjoni, tista' tkun akkomodat(a) temporanjament f'ċentri residenzjali.

Jekk tkun għadek fil-periklu wara li jintemm il-proċess kriminali, il-korpi ġudizzjarji jikkunsidraw jekk għandekx tiġi inkluż(a) fi programm ta' protezzjoni tax-xhieda, sakemm ma tkunx diġà parti minn programm bħal dan.

Jekk int sfajt vittma ta' traffikar tal-bnedmin, vjolenza f'relazzjonijiet mill-qrib, kriminalità organizzata, terroriżmu jew kategoriji oħra ta' kriminalità, int tkun meqjus(a) bħala vittma vulnerabbli u tircievi l-protezzjoni prevista mil-liġi għal xhieda mhedda jew vulnerabbli.

Ikun hemm xi ħadd li jivvaluta l-każ tiegħi biex jara jekk ninsabx f'riskju ta' aktar dannu mis-sistema tal-ġustizzja kriminali (matul l-investigazzjoni u l-proċess)?

Iva, il-każ tieghek jista' jiġi vvalutat. Pereżempju, jekk sfajt vittma ta' ċerti kategoriji ta' reati (vjolenza domestika, stupru, attakk sesswali eċċ.), int tinstema' biss minn persuna tal-istess sess, jekk int titlob hekk.

It-tieni interrogazzjoni tal-vittma ssir biss jekk tkun strettament neċessarja għall-fini tal-proċedimenti kriminali biex tiġi evitata ħsara ulterjuri.

Biex tiġi evitata vittimizazzjoni sekondarja kkawżata minn interrogazzjoni ripetuta tal-vittma mill-korpi ġudizzjarji, il-ligijiet dwar il-proċedura kriminali jeħtieġu wkoll li parti li tkun sofriet id-dannu li tkun irrappurtat reat għandha tinstema' immedjatament jew, meta dan ma jkunx possibbli, wara li tippreżenta l-ilment, mingħajr dewmien żejjed.

Il-vittmi ta' reati jiġu offruti kmamar ta' stennija separati fil-qorti.

X'tip ta' protezzjoni hija disponibbli għall-vittmi vulnerabbli ħafna?

Jekk int vittma vulnerabbli, int tista' tibbenefika mill-miżuri protettivi spjegati fit-twegibiet mogħtija aktar 'il fuq dwar il-protezzjoni tax-xhieda.

Jien minuri - għandi xi drittijiet speċjali?

Jekk int minuri u sfajt vittma ta' sfruttament, vjolenza, abbuż, negligenza jew trattament ħażin jew ta' kwalunkwe reat ieħor, kull persuna, inkluż(a) int, tista' tirrapporta r-reat lill-pulizija.

Il-minuri jitqiesu sa mill-bidu nett vittmi vulnerabbli u l-awtoritajiet għandhom jinformawk dwar il-miżuri protettivi li tista' tircievi.

Vittmi minuri ta' vjolenza jiġu vvalutati u pprovduti b'appoġġ u protezzjoni taħt il-liġi mid-dipartimenti speċjalizzati tad-Direttorati Ġenerali għall-Ħidma Soċjali u l-Protezzjoni tat-Tfal li huma responsabbli għall-intervent f'każijiet ta' abbuż, negligenza, traffikar, migrazzjoni u ripatrijazzjoni.

Il-minuri jistgħu jircievu assistenza mingħand l-Awtorità Nazzjonali għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tat-Tfal u għall-Adozzjoni.

Minuri abbużat jew ittraskurat jew minuri li esperjenza xi forma ta' vjolenza jista' jitqiegħed temporanjament ma' familja oħra, ma' ġenitur surrogat jew f'ċentru speċjali, bħala miżura ta' emergenza.

Jekk int tintalab tidher quddiem il-korpi tal-investigazzjoni kriminali u jkollok anqas minn 14-il sena, int trid tkun akkumpanjat(a) mill-ġenituri jew mit-tutur tieghek. Jekk il-ġenituri jew it-tuturi tieghek huma involuti wkoll fil-proċedimenti kriminali jew jista' jkollhom interess li jinfluenzaw id-dikjarazzjoni tieghek, inti tkun intervistat fil-preżenza ta' qarib jew persuna oħra maħtura mill-uffiċjal tal-pulizija/prosekutur/imħallef.

Barra minn hekk, il-korpi ġudizzjarji jistgħu jiddeċiedu li psikologu għandu jattendi biex jgħinek matul l-interrogazzjonijiet. Tista' titlob lill-korpi ġudizzjarji biex jgħinuk f'dan.

L-interrogazzjoni għandha tkun irregistrata. Jekk dan ma jkunx possibbli, għandu jkun speċifikat fid-dikjarazzjoni tieghek, waqt li tagħti r-raġunijiet.

Tista' tinstema' mill-istess persuna fi kmamar iddeżinjati/adattati apposta, jekk possibbli.

Fl-investigazzjoni ta' ċerti kategoriji ta' reati, l-interrogazzjonijiet jistgħu jsiru minn persuna tal-istess sess bħall-vittma. Int tista' tkun akkumpanjat(a) ukoll minn persuna tal-għażla tieghek.

Int intitolat(a) għal rappreżentant legali matul il-proċedimenti. Jekk m'għandekx konsulent legali, il-qorti tgħinek issib wieħed. Jekk il-familja tieghek ma taffordjax tħallas għas-servizzi tal-konsulent, int tkun intitolat(a) għal assistenza legali mingħajr ħlas.

F'każijiet li jikkoncernaw reati ta' traffikar tal-bnedmin, minuri taħt l-14-il sena jinstemgħu fil-preżenza ta' mill-inqas wieħed mill-ġenituri tagħhom jew rappreżentant legali ieħor. Barra minn hekk, għandhom jiġu msejja wkoll psikologu u rappreżentant tad-Direttorat Ġenerali għax-Xogħol Soċjali u l-Protezzjoni tat-Tfal.

Il-membri tal-familja tiegħi miet kaġun tar-reat – x'inhuma d-drittijiet tiegħi?

F'dan il-każ, int vittma ta' reat u intitolat(a) għas-servizzi kollha ta' appoġġ u protezzjoni stabbiliti hawn fuq, inklużi informazzjoni, konsulenza psikoloġika, assistenza legali, riferiment għal servizzi tal-kura tas-saħħa, servizzi ta' inseriment soċjali/inseriment soċjali mill-gdid eċċ.

Il-konjuġi, il-minuri jew id-dipendenti ta' persuna deceduta kaġun ta' omiċidju u ta' omiċidju aggravat kif stipulati fl-Artikoli 188 u 189 tal-Kodiċi Kriminali, kif ukoll ta' reati intenzjonati li jwasslu għall-mewt tal-vittma, ikunu intitolati għal assistenza legali mingħajr flus u għal kumpens finanzjarju mingħand l-Istat. Assistenza legali b'xejn hija disponibbli wkoll għal kategoriji oħra ta' reati, jekk id-dhul ta' kull xahar tal-vittma għal kull membru tal-familja ma jkunx oġġet mis-salarju bażiku minimu nazzjonali stabbilit għas-sena meta jiġi ppreżentat ir-rikors għal assistenza legali b'xejn.

Membru tal-familja tiegħi kien vittma ta' reat - x'inhuma d-drittijiet tiegħi?

Jekk jogħġbok ara hawn fuq.

Jista' jkoll i aċċess għas-servizzi ta' medjazzjoni? X'inhuma l-kundizzjonijiet? Inkun sikur(a) waqt il-medjazzjoni?

Il-medjazzjoni hija possibbli fil-każ ta' reati li huma kkunsidrati inqas serji taħt il-liġi kriminali. Il-proċedura tista' tiġi applikata biss jekk kemm int kif ukoll it-trażgressur taqblu li tiegħu sehem. Matul il-proċedura ta' medjazzjoni, inti tiġi mistieden/mistiedna għal sensiela ta' laqgħat mat-trażgressur biex taraw jekk hijiex possibbli rikonciljazzjoni. Persuna msejja medjatur tiffaċilita l-laqgħat. Jekk fi tmiem il-proċedura tkun wasalt għal ftehim mat-trażgressur, tista' tirtira l-ilment tiegħek u l-każ jingħalaq. Jekk il-proċedura ma tirnexxix, il-proċedimenti kriminali jkomplu bħallikieku ma seħħet ebda medjazzjoni.

Fejn nista' nsib il-liġi li tgħid x'inhuma d-drittijiet tiegħi?

Il-Liġi Nru 135/2010 rigward il-Kodiċi tal-Proċedura Kriminali, kif emendata (Leġi nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală)

Il-Liġi Nru 678/2001 rigward il-prevenzjoni u l-għieda kontra t-traffikar tal-bnedmin, kif emendata (Leġi nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane)

Id-Deciżjoni tal-Gvern Nru 1216/2001 li tapprova l-Pjan ta' Azzjoni Nazzjonali għall-għieda kontra t-traffikar tal-bnedmin (Hotărârea de Guvern nr. 1216/2001 privind aprobarea Planului național de acțiune pentru combaterea traficului de ființe umane)

Il-Liġi Nru 211/2004 dwar ċerti miżuri biex tiġi żgurata l-protezzjoni tal-vittmi tal-kriminalità, kif emendata (Leġi nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor)

Id-Deciżjoni tal-Gvern Nru 1238/10 ta' Ottubru 2007 li tapprova l-istandards nazzjonali speċifiċi għal servizzi speċjalizzati ta' assistenza lil vittmi ta' traffikar tal-bnedmin (Hotărârea Guvernului nr. 1238 din 10 octombrie 2007 pentru aprobarea Standardelor naționale specifice pentru serviciile specializate de asistență a victimelor traficului de persoane)

Il-Liġi Nru 217/2003 dwar il-prevenzjoni u l-għieda kontra l-vjolenza domestika, kif emendata (Leġi nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie)

Il-Liġi Nru 272/2004 għall-protezzjoni u l-promozzjoni tad-drittijiet tat-tfal, kif emendata (Leġi nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului)

Il-Liġi Nru 682/2002 dwar il-protezzjoni tax-xhieda, kif emendata (Leġi nr. 682/2002 privind protecția martorilor)

Il-Liġi Nru 192/2006 dwar il-medjazzjoni u l-organizzazzjoni tal-professjoni ta' medjatur, kif emendata (Leġi nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator)

L-aħħar aġġornament: 18/10/2018

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew deċiżja li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

2 - Ir-rappurtar ta' reat u d-drittijiet tiegħi waqt l-investigazzjoni jew il-proċess

Kif nirrapporta reat?

Jekk int sfajt vittma ta' reat, tista' tirrapportah lill-pulizija (jew lill-prosekutur pubbliku) b'mod orali jew bil-miktub. Int tista' titlob ukoll lil persuna oħra biex tirrapporta r-reat għalik, iżda int trid tipprovi lil dik il-persuna bi prokura bil-miktub. Il-prokura miktuba u ffirmata tiġi meħmuża mal-fajl tal-każ.

Ir-reat jista' jiġi rappurtat minn konjuġi fisem il-konjuġi l-ieħor jew minn wild adult fisem il-ġenituri. Jekk wild minuri jirrapporta reat, ir-rapport jista' jsir minn rappreżentant tal-minuri jew bil-kunsens ta' tali rappreżentant.

Jekk int tagħżel li tirrapporta r-reat b'mod orali, trid tmur fl-ghassa tal-pulizija. L-uffiċjal tal-pulizija li jaċċetta r-rapport tiegħek inizzju f'rekord u jitolbok tiffirmah. Ir-rapporti bil-miktub iridu jiġu ffirmati wkoll.

Ir-rapport tiegħek irid jinkludi l-isem tiegħek, l-okkupazzjoni, l-indirizz tad-dar u deskrizzjoni dettaljata ta' dak li seħħ. Jekk int taf min hu t-trażgressur, trid tipprovi l-informazzjoni kollha dwaru/ha, kif ukoll kull evidenza relatata mal-incident. Matul l-investigazzjoni tar-reat, int tista' tagħti wkoll informazzjoni addizzjonali fil-każ.

Jekk ma tafx titkellem bir-Rumen jew ma tifhimx bir-Rumen, int tista' tippreżenta r-rapport fl-lingwa li tifhem u l-korp ġudizzjarju jara li jiġi tradott. F'dan il-każ, int tista' titlob li kull taħrika li tircievi tinħareġ fl-lingwa li tifhem.

Jekk int vittma ta' vjolenza domestika, tista' titlob li tinħareġ ordni ta' protezzjoni proviżorja mill-pulizija jew titlob lill-qorti kompetenti biex toħroġ ordni ta' protezzjoni. Dan ifisser li għandek tisma rikors standard, li titressaq quddiem il-qorti distrettwali (*judecătoria*) b'ġurisdizzjoni fuq il-post tar-residenza tiegħek. Ir-rikors jista' jiġi ppreżentat personalment jew, jekk taqbel, minn persuna mis-servizzi soċjali li tittratta l-vjolenza fil-familja, jew minn prosekutur pubbliku jew uffiċjal tal-pulizija.

Kif nista' nsir naf x'qed jiġi dwar il-każ?

Wara r-rapport tiegħek, il-korpi tal-pulizija jgħaddu l-każ lill-prosekutur pubbliku, fejn dan jiġi assenjat numru uniku.

Ladarba tirrapporta r-reat, tkun tista' tivverifika kif miexi l-każ tiegħek billi tagħmel talba bil-miktub dwar dan, filwaqt li tindika indirizz fir-Rumanija jew indirizz tal-posta elettronika jew ta' messaggier elettroniku fejn l-awtoritajiet għandhom jibagħtu l-informazzjoni.

Jekk il-prosekutur jiddeciedi li jressaq il-każ il-qorti, int tkun intitolat(a) li tikkonsulta l-fajl fil-bini tal-qorti matul il-proċedimenti tal-qorti. Barra minn hekk, int tissejjaħ biex tidher quddiem il-qorti.

Jien intitolat(a) għal għajjuna legali (matul l-investigazzjoni jew il-proċess)? X'inhuma l-kundizzjonijiet?

Jekk int parti leża, int intitolat(a) li tircievi assistenza legali jew li tkun rappreżentat(a).

a) Matul il-proċedimenti kriminali, int intitolat(a) li tkun assistit(a) minn avukat tal-għażla tiegħek imħallas minnek. Jekk it-trażgressur jiġi kkundannat, int tkun tista' tirkupra l-ispejjeż imġarrba għall-avukat tiegħek mingħand it-trażgressur.

b) Jekk tixtieq hekk, int tista' tkun rappreżentat(a) matul il-proċedimenti kriminali, sakemm il-preżenza tiegħek ma tkunx obligatorja jew il-prosekutur, l-imħallef jew il-qorti ma jqisux li dan ikun neċessarju, skont kif ikun applikabbli (eż. għall-finijiet tas-smigh).

c) F'ċerti każijiet, l-assistenza legali matul il-proċedimenti kriminali tista' tiġi pprovduta mingħajr flus:

jekk il-prosekutur jew l-imħallef iqis li int ma tistax tiegħu hsieb id-difiża tiegħek stess u m'għandek ebda avukat imħallas;

jekk int minuri u għadek ma ksibtx kapacità legali sfiha (permezz ta' żwieġ jew ta' deciżjoni ġudizzjarja);

fuq talba, jekk sfajt vittma ta' xi wiehed mir-reati li għejjin: tentattiv ta' omiċidju u tentattiv ta' omiċidju aggravat, offiża fuq il-persuna, reati intenzjonati li jirriżultaw f'offiża fuq il-persuna tal-vittma (il-Kodiċi Kriminali jiddefinixxi t-tifsira ta' offiża fuq il-persuna), stupru, attakk sesswali, kongunġiment karnali ma' minuri u korruzzjoni sesswali ta' minuri;

fuq talba, jekk int il-konjuġi, il-ġenitur jew persuna oħra dipendenti fuq il-vittma li mietet kaġun ta' omiċidju, ta' omiċidju aggravat jew ta' reat intenzjonat ieħor; fuq talba, jekk int il-vittma ta' reati oħra minbarra dawn imsemmija hawn fuq u jekk l-introjtu fix-xahar tiegħek determinat għal kull membru tal-familja ma jkunx ogħla mill-paga nazzjonali minima gross. Ir-rikors għall-assistenza legali mingħajr ħlas għandu jiġi ppreżentat lit-tribunal li int tkun qed tirresjedi taħt il-ġurisdizzjoni tiegħu.

F'każijiet bħal dawn, l-assistenza legali mingħajr ħlas tkun disponibbli biss jekk int tkun irrapportajt ir-reat lill-pulizija jew lill-prosekutur pubbliku fi żmien 60 jum minn meta seħħ ir-reat jew, jekk applikabbli, fi żmien 60 jum mid-data meta sirt taf bir-reat. Jekk ma stajt tx tirrapporta r-reat, is-60 jum jibdw jiddekorru mid-data li timmarka t-tmiem taċ-ċirkostanzi li ma hallew tx tirrapportah.

Jekk tixtieq tircievi assistenza legali mingħajr ħlas, int trid tippreżenta rikors lill-prosekutur jew lill-qorti, skont kif ikun applikabbli, li mbagħad jieħdu l-azzjonijiet meħtieġa. L-assistenza legali mingħajr ħlas tkun disponibbli għalik sakemm jintemmu l-proċedimenti kriminali.

Nista' nitlob l-ispejjeż (għall-partecipazzjoni fl-investigazzjoni jew fil-proċess)? X'inhuma l-kundizzjonijiet?

Int tista' titlob rimborż tal-ispejjeż legali tiegħek. Il-qorti tiddeciedi liema parti mill-ispejjeż tiegħek trid tiġi rimborżata u minn min.

Jekk int tiegħu sehem bħala parti leża jew bħala parti ċivili fil-proċedimenti (jekk il-kawża ċivili tkun awtorizzata) u l-imputat jinstab li hu ħati (anki jekk, għal ċerti raġunijiet, dan ma jiġix ikkundannat biex jiskonta sentenza), dan jiġi ordnat iħallas l-ispejjeż legali tiegħek.

Nista' nappella jekk il-każ tiegħi jingħalaq qabel immur il-qorti?

Jekk il-prosekutur pubbliku jiddeciedi li jagħlaq il-każ mingħajr ma jressqu l-qorti, int tista' tappella kontra d-deċiżjoni tiegħu/tagħha fi żmien 20 jum mindu tircievi kopja tat-tali deċiżjoni. L-appell tiegħek irid jiġi ppreżentat lill-prosekutur superjuri.

Jekk il-prosekutur superjuri jiċċad l-appell tiegħek, int tista' tappella kontra d-deċiżjoni tal-prosekutur superjuri quddiem l-imħallef tal-awla preliminari tal-qorti tal-ġurisdizzjoni

Nista' nkun involut(a) fil-proċess?

Int tista' tkun involut(a) fil-proċedimenti kriminali kif ġej:

bħala vittma (parti leża)

Jekk int ġarrabt dannu kkawżat minn reat, int tista' tiegħu sehem fil-proċedimenti bħala vittma u int intitolat(a) għal għadd ta' drittijiet proċedurali, kif spjegati hawn taħt.

bħala xhud

Jekk ma tixtieqx tiegħu sehem fil-proċedimenti kriminali bħala parti leża, int għandek tinforma lill-korp ġudizzjarju li jieħu ħsieb il-każ tiegħek, li, jekk iqis li jkun hemm bżonn, xorta waħda jista' jitolbok titla' tixhed. Jekk tinalab titla' tixhed, int trid tkun preżenti u tiddikjara dak kollu li taf dwar l-inċident.

bħala parti ċivili

Jekk tixtieq titlob kumpens għad-danni kkawżati mir-reat, int trid tippreżenta talba ċivili, u b'hekk issir parti ċivili fil-proċedimenti kriminali.

B'mod ġenerali, is-seduti tal-qorti jkunu miftuħa għall-pubbliku u int tkun tista' tattendi għas-seduti irrispettivament mir-rwol tiegħek fil-proċedimenti.

Madankollu, il-qorti tista' tiddeciedi li torganizza seduti privati meta jkun hemm raġunijiet suffiċjenti għal din id-deċiżjoni. F'dan il-każ, int tkun tista' tattendi biss jekk tkun parti leża jew parti ċivili.

Il-preżenza tiegħek fl-awla tal-qorti tkun obbligatorja biss meta tissejjaħ għal interrogazzjoni (eż. bħala xhud).

X'inhu r-rwol uffiċjali tiegħi fis-sistema ġudizzjarja? Pereżempju, jiena jien jew nista' nagħzel li nkun: vittma, xhud, parti ċivili jew prosekutur privat?

Jekk int sfajt vittma ta' reat, int jista' jkollok wiehed mir-rwoli li għejjin fis-sistema ġudizzjarja:

Vittma (parti leża)

Jekk int ġarrabt dannu kkawżat minn reat, int tista' tiegħu sehem fil-proċedimenti bħala vittma u int intitolat(a) għal numru ta' drittijiet proċedurali, kif spjegati hawn taħt.

Parti ċivili

Jekk tixtieq titlob kumpens għad-danni kkawżati mir-reat, int tista' tippreżenta talba ċivili, u b'hekk issir parti ċivili fil-proċedimenti kriminali.

Xhud

Jekk ma tixtieqx tiegħu sehem fil-proċedimenti kriminali bħala parti leża, int għandek tinforma lill-korp ġudizzjarju li jieħu ħsieb il-każ tiegħek, li, jekk iqis li jkun hemm bżonn, xorta waħda jista' jitolbok titla' tixhed. F'dan il-każ, inti tissejjaħ għal interrogazzjoni u tinalab tipprovdi informazzjoni dettaljata dwar l-inċident.

Il-preżenza tiegħek matul l-interrogazzjoni tkun obbligatorja kull meta tiġi mistieden għal dan l-għan.

X'inhuma d-drittijiet u l-obbligi tiegħi f'dan ir-rwol?

Jekk tiegħu sehem fil-proċedimenti kriminali bħala *parti leża/parti ċivili*, int ikollok numru ta' drittijiet proċedurali:

Matul l-investigazzjoni kriminali:

int intitolat(a) li titlob kumpens għad-danni kkawżati mir-reat. Għal dan l-għan, int trid issir parti ċivili fil-proċedimenti kriminali jew tippreżenta kawża ċivili separata. Int tista' ssir parti ċivili fi kwalunkwe ħin tal-investigazzjoni kriminali.

Biex issir parti ċivili fil-proċedimenti, trid jew titlob dan b'mod orali quddiem l-uffiċjal tal-pulizija jew il-prosekutur jew tippreżenta rikors bil-miktub lill-uffiċjal tal-pulizija jew lill-prosekutur li jieħu ħsieb il-każ. Ir-rikors għandu jispeċifika liema kumpens qiegħed titlob, ir-raġunijiet u l-provi relatati.

Matul l-ewwel interrogazzjoni, il-prosekutur jew l-uffiċjal tal-pulizija jinfurmaw li tista' ssir parti ċivili fil-proċedimenti..

int intitolat(a) titlob rimborż tal-ispejjeż legali. Il-qorti tiddeciedi liema parti mill-ispejjeż tiegħek trid tiġi rimborżata u minn min.

Jekk int tiegħu sehem bħala parti leża jew bħala parti ċivili fil-proċedimenti (jekk il-kawża ċivili tkun awtorizzata) u l-imputat jinstab li hu ħati (anki jekk, għal ċerti raġunijiet, dan ma jiġix ikkundannat biex jiskonta sentenza), dan jiġi ordnat iħallas għall-ispejjeż legali tiegħek.

int intitolat(a) tircievi informazzjoni dwar il-progress tal-investigazzjoni kif ukoll kopja tat-tali deċiżjoni, jekk il-prosekutur jiddeciedi li ma jirrinvjax il-każ lill-qorti.

Biex dan isir, int trid tippreżenta talba lill-uffiċjal tal-pulizija jew lill-prosekutur li jmexxi l-każ u tindika indirizz fir-Rumanija, indirizz tal-posta elettronika jew ta' messaggġier elettroniku biex tircievi l-informazzjoni. Jekk il-prosekutur jiddeciedi li jirrinvija l-każ lill-qorti għal proċess, int tiġi mħarreġ/imħarrka biex tidher quddiem il-qorti.

int intitolat(a) għal servizzi ta' interpretazzjoni u ta' traduzzjoni, jekk ma titkellimx jew ma tifhimx bir-Rumen. Matul il-proċedimenti kriminali, int tiġi pprovdut(a) b'interpretu mingħajr ħlas jekk ma tafx titkellem bir-Rumen.

matul il-proċedimenti kriminali, int intitolat(a) li tkun assistit(a) minn avukat. F'każijiet speċifiċi, (eż. meta l-prosekutur iqis li int mhux se tkun kapaci tiegħu ħsieb id-idfiża tiegħek stess jew tkun minuri u ma tkunx għadek ksibt il-kapaċità legali sħiħa, meta tkun vittma ta' ċerti reati, meta l-introjtu tiegħek ikun anqas minn ċertu limitu eċċ. - jekk jogħġbok ara t-tweġiba għall-mistoqsija ta' qabel), int tkun intitolat(a) għal assistenza legali mingħajr ħlas.

int intitolat(a) li tkun rappreżentat(a) matul il-proċedimenti kriminali, sakemm il-preżenza tiegħek ma tkunx obbligatorja jew il-prosekutur, l-imħallef jew il-qorti jqisu li din tkun neċessarja, skont kif ikun applikabbli (eż. għall-finijiet tas-seduta).

int jew l-avukat tiegħek tistgħu tikkonsultaw il-fajl. Madankollu, il-konsultazzjoni tal-fajl tiegħek se tkun soġġetta għal regoli speċifiċi, li jiġu komunikati mir-registru tal-uffiċċju tal-prosekutur.

int intitolat(a) li tissejjaħ għal interrogazzjoni mill-uffiċjal tal-pulizija jew mill-prosekutur li jiehu hsieb il-każ. Matul l-interrogazzjoni, int tista' titlob li tkun akkumpanjat(a) kemm mir-rappreżentant legali tiegħek, jekk ikollok wiehed, kif ukoll minn persuna tal-għażla tiegħek li l-preżenza tagħha matul l-interrogazzjoni int tqis li tkun ta' għajnunha. Il-korp ġudizzjarju jista' jiċċad it-talba tiegħek biss għal raġunijiet raġonevoli.

Meta tirrapporta reat li twettaq kontrik, il-korp ġudizzjarju għandu jismigħek minnufih. Jekk dan mhux possibbli, għandek tinstema' mill-aktar fis possibbli wara li tirrapporta r-reat.

Jekk int vittma ta' vjolenza domestika, ta' stupru jew ta' tipi oħra ta' attakk sesswali, ta' maltrattament ta' minuri, ta' fastidju, ta' fastidju sesswali, kif ukoll fi kwalunkwe każ ieħor fejn tħoss il-ħtieġa li tiproteġi l-privatezza tiegħek, int tista' titlob li tinstema' minn persuna tal-istess sess tiegħek. Il-korp ġudizzjarju jista' jiċċad it-talba tiegħek biss fuq il-bażi ta' motivazzjonijiet raġonevoli.

int intitolat(a) tippreżenta provi u kwalunkwe talba oħra relatata mas-soluzzjoni tal-każ. Int tista' tagħmel dan matul l-interrogazzjoni tiegħek jew f'rikors separata pprezentat lill-korp ġudizzjarju li jitratta l-każ tiegħek.

Jekk it-trażgressur jitqiegħed taħt kustodja u mbagħad jinheles, int intitolat(a) li tiġi informat(a) dwar ir-rilaxx tiegħu. Matul l-ewwel interrogazzjoni tiegħek, int tiġi informat(a) dwar dan id-dritt u ssirlek mistoqsija dwar jekk tixtieqx tiġi informat(a) dwar ir-rilaxx tat-trażgressur.

Int tista' tappella kontra l-atti mwettqa b'rabta mal-każ tiegħek. L-appell għandu jiġi pprezentat lill-prosekutur tal-każ, fejn l-att ikun sar minn uffiċjal tal-pulizija, jew lill-prosekutur superjuri, fejn l-att ikun sar mill-prosekutur tal-każ tiegħek.

Jekk tappella d-deċiżjoni tal-prosekutur li l-każ kriminali jingħalaq u l-appell jiġi miċħud, tista' tappella kontra din id-deċiżjoni quddiem l-imħallef tal-kamra preliminarjari.

Matul il-proċess:

int intitolat(a) li titlob kumpens għad-danni kkawżati mir-reat. Għal dan il-għan, għandek bżonn issir parti ċivili fil-proċeduri kriminali jew tippreżenta azzjoni ċivili separata.

Jekk ipparteċipajt fl-investigazzjoni kriminali bħala parti ċivili, tista' żżomm l-istess status waqt il-proċess.

Jekk ma pparteċipajtx fl-investigazzjoni kriminali bħala parti ċivili, tista' xorta ssir parti ċivili fil-proċess qabel il-bidu tal-inkjesta. Meta tissejjaħ għall-ewwel seduta tal-qorti, tkun infurmat b'dan.

Tista' titlob li ssir parti ċivili fil-proċess oralment quddiem il-qorti jew tippreżenta rikors bil-miktub għal dan il-għan. Ir-rikors għandu jispeċifika x'kumpens qed titlob, ir-raġunijiet u l-provi relatati.

int intitolat(a) titlob rimborż tal-ispejjeż legali. Il-qorti tiddeċiedi liema parti mill-ispejjeż tiegħek trid tiġi rimborżata u minn min.

Jekk int tiegħu sehem bħala parti leża jew bħala parti ċivili fil-proċedimenti (jekk il-kawża ċivili tkun awtorizzata) u l-imputat jinstab li hu ħati (anki jekk, għal ċerti raġunijiet, dan ma jiġix ikkundannat biex jiskonta sentenza), dan jiġi ordnat iħallas għall-ispejjeż legali tiegħek.

int intitolat(a) għal servizzi ta' interpretazzjoni u ta' traduzzjoni, jekk ma titkellimx jew ma tifhimx bir-Rumen. Matul il-proċedimenti kriminali, int tiġi pprovdut(a) b'interpretu mingħajr ħlas jekk ma tafx titkellem bir-Rumen.

matul il-proċedimenti kriminali, int intitolat(a) li tkun assistit(a) minn avukat. F'każijiet speċifiċi, (eż. meta l-prosekutur iqis li int mhux se tkun kapaċi tiegħu hsieb id-difiża tiegħek stess jew tkun minuri u ma tkunx għadek ksibt il-kapaċità legali sħiħa, meta tkun vittma ta' ċerti reati, meta l-introjt tiegħek ikun anqas minn ċertu limitu eċċ. - jekk jogħġbok ara t-twegiba għall-mistoqsija ta' qabel), int tkun intitolat(a) għal assistenza legali mingħajr ħlas.

int intitolat(a) li tkun rappreżentat(a) matul il-proċedimenti kriminali, sakemm il-preżenza tiegħek ma tkunx obligatorja jew il-prosekutur, l-imħallef jew il-qorti jqisu li din tkun neċessarja, skont kif ikun applikabbli (eż. għall-finijiet tas-smiġħ).

int jew l-avukat tiegħek tistgħu tikkonsultaw il-fajl. Madankollu, il-konsultazzjoni tal-fajl tiegħek se tkun soġġetta għal regoli speċifiċi, li jiġu kkomunikati mir-registru tal-qorti.

int intitolat(a) li tinstema' matul il-proċedimenti tal-qorti. Il-qorti tħarrkek biex tidher matul is-seduta u jsirlek mistoqsijiet dwar ir-reat. Int tinalab ukoll tirrakkonta dak kollu li tiftakar dwar l-incident.

int intitolat(a) li tagħmel mistoqsijiet lill-imputat, lix-xhieda u lill-esperti meta jinstemgħu.

int intitolat(a) li tagħmel oġġezzjonijiet u li toħroġ konklużjonijiet dwar materji kriminali fil-każ.

int intitolat(a) tippreżenta evidenza u kwalunkwe talba oħra relatata mas-soluzzjoni tal-każ.

Jekk it-trażgressur jitqiegħed taħt kustodja jew jiġi ikkundannat biex jiskonta piena, int intitolat(a) li tiġi informat(a) dwar ir-rilaxx tiegħu. Jekk int ma tlabtx li tiġi informat(a) dwar ir-rilaxx tat-trażgressur fl-ewwel interrogazzjoni tiegħek matul l-investigazzjoni kriminali meta ġejt informat(a) b'dan id-dritt, int xorta waħda tista' titlob li jsir hekk matul il-proċess b'mod orali quddiem il-qorti jew inkella bil-miktub.

Meta deċiżjoni tkun disponibbli, din tiġi notifikata lilek u int tkun intitolat(a) li tappellaha.

Parti leża jew parti ċivili jew xhud fil-proċedimenti kriminali għandhom ukoll għadd ta' obbligi li jirriżultaw mill-ħtieġa li l-korpi ġudizzjarji jsibu l-verità fil-każ u biex it-trażgressur jinżamm responsabbli:

l-obbligu li int tidher quddiem l-uffiċjal tal-pulizija, il-prosekutur jew l-imħallef kull meta tinalab tagħmel dikjarazzjonijiet.

l-obbligu li tiddikjara dak kollu li taf dwar l-incident; int għandek tkun taf li jekk tagħti xhieda falza quddiem il-korpi ġudizzjarji, int tista' tiġi imputat(a) bi spjegur u tiġi ikkundannat(a) għal dan. Bħala l-konjuġi jew il-qarib mill-viċin tas-suspettat/imputat, int tista' tirrifjuta li tagħmel dikjarazzjonijiet. Tista' wkoll tirrifjuta li twieġeb jekk il-mistoqsijiet huma relatati mas-segretezza professjonali li inti mitlub iżżomm, fejn dak ikun legalment vinkolanti għall-korpi ġudizzjarji l-obbligu li tinforma lill-korpi ġudizzjarji dwar kull tibdil fl-indirizz biex tkun tista' tiġi kkuntattjat u tircievi kwalunkwe notifika dwar il-proċedimenti fil-futur.

int trid iġġib ruħek b'mod ċivili u turi rispett għas-solennità tas-seduta. Inkella, il-qorti tista' tordna li titneħħa mill-awla tal-qorti.

Kemm matul l-investigazzjoni kriminali kif ukoll matul il-proċedimenti tal-qorti, int intitolat(a) għal miżuri protettivi jekk il-korpi ġudizzjarji jqisu li int tista' tkun fil-periklu jew jekk int il-vittma ta' ċerti reati li jistgħu jaffettwaw il-privatezza jew id-dinjità tiegħek.

Hu ferm importanti li int tkun taf li, jekk il-korpi ġudizzjarji jqisu li int tista' tkun fil-periklu jew li l-privatezza jew id-dinjità tiegħek jistgħu jkun affettwati minhabba l-informazzjoni li tipprovidi, jew minhabba kawżi oħra, dawn jistgħu, fuq l-inizjattiva tiegħek jew minn jeddhom (*ex officio*), jieħdu ċerti miżuri biex jiżguraw il-protezzjoni tiegħek, bħal:

il-provvista ta' sorveljanza jew ta' sigurtà madwar id-dar jew l-akkommodazzjoni temporanja tiegħek;

il-provvista ta' skorta u ta' protezzjoni lilek jew lill-membri tal-familja tiegħek matul il-vjaġġi;

il-protezzjoni tad-dettalji dwar l-identità tiegħek;

is-smiġħ tiegħek isir b'mezzi awdjoviżivi, bil-lehen u d-dehra tiegħek li jiġu distorti, mingħajr ma jkun hemm rekwiżit li int tkun preżenti, fejn il-miżuri l-oħra ma jkunux biżżejje;

is-sessjoni tal-qorti għandha tinżamm privata matul l-interrogazzjoni tiegħek;

Meta jitqies meħtieġ għall-protezzjoni tiegħek matul il-proċedimenti tal-qorti, l-imħallef jista' jiddeċiedi li s-seduta tkun privata. Int tista' titlob lill-imħallef jiddikjara s-seduta bħala waħda privata.

Barra minn hekk, matul il-proċedimenti tal-qorti, il-qorti tista' tipprojbixxi kull pubblikazzjoni ta' testi, tpingijiet, ritratti jew stampi li jistgħu jikxfu l-identità tiegħek. Jekk int *xhud*, int tkun intitolat(a) ukoll għal mezzi speċjali oħra ta' protezzjoni tax-xhieda. Jekk int tqis li int stess tinsab fil-periklu, għandek tinforma lill-uffiċjal tal-pulizija, lill-prosekutur jew lill-imħallef u tipprovdi l-akbar ammont ta' informazzjoni possibbli.

Nista' naghmel stqarrija jew nixhed matul il-proċess? X'inhuma l-kundizzjonijiet?

Iva. Jekk int għażiit li tiegħu sehem fil-proċess, kemm il-prosekutur/ l-uffiċjal tal-pulizija kif ukoll l-imħallef jistgħu jisingħuk bħala parti leża/ bħala parti ċivili. Il-prosekutur jew l-uffiċjal tal-pulizija jsejgħulek biex tkun preżenti fil-bini tal-pulizija/ fl-uffiċċju tal-prosekutur biex tiġi interrogat(a) u, matul il-proċess, tiġi mħarrekk/imħarrka biex tixhed fil-proċedimenti.

X'informazzjoni nirdievi matul il-proċess?

Matul l-investigazzjoni kriminali, int tista' tirdievi informazzjoni dwar il-progress tal-każ u kopja li tispjega d-deċiżjoni tal-prosekutur b'rabta ma' kemm hu rakkomandabbli li l-każ jiġi rrinvjat lill-qorti. Biex dan isir, int trid tippreżenta talba lill-uffiċjal tal-pulizija jew lill-prosekutur li jmxexxi l-każ u tindika indirizz fir-Rumanija, indirizz tal-posta elettronika jew ta' messaġġier elettroniku biex tirdievi l-informazzjoni.

Matul il-proċess, int tiġi mħarrekk/imħarrka biex tidher fl-ewwel seduta u tiġi informat(a) li tista' ssir parti ċivili fil-proċedimenti. Int ma tirdievi ebda sejha oħra għas-seduti li jmiss. Billi tattendi s-seduti tal-qorti jew tikkonsulta l-fajl, int tiġi informat(a) dwar il-progress tal-każ u dwar id-dati tas-seduti li jmiss. Madankollu, tiġi mħarrekk/imħarrka kull meta tkun se tiġi interrogat(a).

Ladarba tkun disponibbli, tintbagħhatlek kopja tad-deċiżjoni.

Jekk ma tifhimx bir-Rumen, il-minuti tad-deċiżjoni (rapport tas-sentenza tal-qorti mingħajr raġunamenti estensivi) jintbagħtu lilek f'lingwa li tifhem. Ir-raġunamenti jiġu pprovduti lilek bir-Rumen u int tista' tirrikorri għas-servizzi ta' interpretazzjoni disponibbli biex jiġu tradotti għalik.

Inkun nista' nikseb aċċess għall-fajls tal-qorti?

Iva, int jew l-avukat tiegħek tistgħu tikkonsultaw il-fajl. Biex tagħmel dan, trid tmur għand ir-reġistru tal-uffiċċju tal-prosekutur jew tal-qorti li jzomm il-fajl tiegħek u tippreżenta rikors f'dan ir-rigward.

Madankollu, il-konsultazzjoni tal-fajl tiegħek se tkun sogġetta għal regoli speċifiċi, li jiġu kkomunikati mir-reġistru.

Int intitolat(a) li tirdievi informazzjoni dwar il-kundizzjonijiet u l-proċedura li jirregolaw l-ammissjoni għall-programm tal-protezzjoni tax-xhieda.

L-aħħar aġġornament: 18/10/2018

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fil-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

3 - Id-drittijiet tiegħi wara l-proċess

Nista' nappella kontra d-deċiżjoni?

Il-proċess jikkonkludi b'deċiżjoni tal-qorti (sentenza), li tista' tirriżulta fi: il-kundanna jew il-liberazzjoni tal-imputat, ir-rinunzja jew id-differiment tal-ġhoti ta' sentenza jew it-tmiem tal-proċeduri kriminali. Id-deċiżjoni tiġi għall-għaliha matul seduta pubblika tal-qorti. Jekk int ħadt sehem fil-proċess bħala vittma u/jew parti ċivili, tirdievi kopja tad-deċiżjoni tal-qorti bil-posta.

Jekk ma tkunx sodisfatt(a) bid-deċiżjoni tal-qorti, int tista' tappelaha. Tista' tippreżenta appell biss jekk int tkun ħadt sehem fil-proċess bħala vittma jew parti ċivili.

Int tista' tappelja wkoll bħala xhud, iżda biss b'rabta mar-rimborż tal-ispejjeż legali u tal-indennizzi li int intitolat(a) għalihom.

Jekk int vittma jew parti ċivili, l-iskadenza għall-preżentata tal-appell hi 10 ijiem wara li tirdievi kopja tal-minuti tad-deċiżjoni.

Jekk agixxejt bħala xhud, int tista' tippreżenta appell eżatt wara li tittiehed deċiżjoni dwar l-ispejjeż legali u l-indennizzi, iżda mhux aktar tard minn 10 ijiem mis-sentenza li ddeċidiet il-każ jew min-notifika tad-deċiżjoni dwar l-ispejjeż legali jew l-indennizzi, kif applikabbli.

L-appell irid isir bil-miktub u jkun iffirmit. L-appelli jiġu ppreżentati lill-istess qorti li int qed tappelja kontra d-deċiżjoni tagħha.

Wara li tirdievi l-appell, il-qorti tgħaddih lill-qorti superjuri kompetenti biex tisingħu. Il-kopja tad-deċiżjoni tal-qorti tinkludi informazzjoni dwar meta u fejn tista' tippreżenta l-appell tiegħek.

X'inhuma d-drittijiet tiegħi wara li tinqata' s-sentenza?

Is-sentenza tidhol fis-seħħ wara li jiġu eżawriti l-opportunitajiet kollha għall-appell. Wara li s-sentenza tidhol fis-seħħ, ir-rwol tiegħek fil-proċedimenti jasal fi tmiemu. Jekk tpoġġejt taħt programm speċjali ta' protezzjoni tax-xhieda matul il-proċedimenti, int tista' tkompli tibbenefika minnu sakemm il-qorti tiddeċiedi li m'għadekx fil-periklu.

Inkun intitolat(a) għal appoġġ jew għal protezzjoni wara l-proċess? Għal kemm żmien?

Xi miżuri ta' appoġġ jingħataw matul il-proċess jew għal perjodu ta' żmien fiss, filwaqt li oħrajn jingħataw fuq il-bażi tal-htigijiet speċifiċi tal-vittma.

L-assistenza legali bla flus għall-vittmi ta' reat tingħata għat-tul kollu tal-proċess.

Jekk int vittma ta' traffikar tal-bnedmin tista' tibbenefika minn perjodu ta' rkupru u riflessjoni sa 90 jum, li matulu għandek id-dritt għal konsulenza psikoloġika, assistenza medika u soċjali, mediċina, ikel u, fuq talba, akkomodazzjoni f'ċentri protetti jew djar u tkun infurmat(a) bil-proċeduri għodizzjarji u amministrattivi applikabbli.

Jekk inti barrani(ja) u jkun hemm raġunijiet serji biex wieħed jemmen li kont vittma ta' traffikar tal-bnedmin, int ukoll tibbenefika minn perjodu ta' rkupru u riflessjoni sa 90 jum, li matulu tingħata, fuq talba tal-korp għodizzjarju, permess biex tibqa' fit-territorju tar-Rumanija u tista' tkun akkomodat(a) f'faċilitajiet apposta. Tista' wkoll tingħata permess temporanju biex tgħix fit-territorju Rumen matul jew wara l-perjodu ta' rkupru.

Fil-każ ta' vittmi ta' vjolenza domestika, l-ordni ta' protezzjoni tinħareġ għal tul massimu ta' 6 xhur.

Fil-każ ta' xhud inkluz fi programm tal-protezzjoni tax-xhieda, il-miżura ta' protezzjoni tista' tkompli wkoll wara li tintemm il-kawża, iżda meta din tispicċa l-iskema tiġi riveduta sabiex tiġi adattata għas-sitwazzjoni l-għdida. It-terminu tat-tali protezzjoni jiġi deċiż mill-qorti.

X'informazzjoni ningħata jekk it-trażgressur jiġi kkundannat?

Jekk it-trażgressur jiġi kkundannat, jista' jkolluk aċċess għall-kategoriji ta' informazzjoni li ġejjin: it-tip u t-tul tal-piena (is-sentenza tinqata' f'sessjoni pubblika u tintbagħat lilek wara), informazzjoni fil-każ ta' ħarba, ta' rilaxx taħt kwalunkwe kundizzjoni, sakemm int tkun tlaibt dik l-informazzjoni.

Niġi informat(a) jekk it-trażgressur jinħeles (inkluz ħelsien kmieni jew kundizzjonali) jew jaħrab mill-habs?

Iva, int tiġi informat(a) dwar ir-rilaxx jew il-ħarba tat-trażgressur mill-habs, jekk int tkun tlaibt li dan isir meta mistoqsi mill-korpi għodizzjarji. Jekk jogħġbok ara t-twegiba aktar 'il fuq.

Inkun involut(a) f'deċiżjonijiet dwar ħelsien jew parole? Perezempju, nista' naghmel stqarrija jew inressaq appell?

Ir-rwol tiegħek fil-proċedimenti kriminali jintemm meta d-deċiżjoni tal-qorti (li tikkundanna jew teħles lill-intimat, tirrinunzja jew tipposponi l-eżekuzzjoni tal-piena jew ittemm il-proċedimenti kriminali) issir finali.

Int ma tkunx involut(a) fil-proċedura tar-rilaxx jew tal-libertà kondizzjonali tat-trażgressur.

L-aħħar aġġornament: 18/10/2018

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

4 - Kumpens

X'inhi l-proċedura biex nitlob kumpens għad-danni mwettqa mit-trasgressur? (eż. kawża l-qorti, talba ċivili, proċedura ta' adeżjoni)

Inti tista' titlob kumpens għad-danni mwettqa mit-trasgressur billi ssir parti ċivili fil-proċedimenti kriminali. Għandek tiegħu din l-azzjoni qabel ma tibda l-inkjeżta preparatorja. Il-korpi ġudizzjarji jridu jinformat b'dan id-dritt. Int tista' tiftaħ kawża ċivili fil-proċedimenti kriminali b'mod orali jew bil-miktub. Madankollu, int trid tiċċefika d-danni rrapportati, ir-raġunijiet u l-evidenza li fuqhom hi msejsa t-talba tiegħek.

Din it-talba tista' tiġi ppreżentata fl-uffiċċju tal-prosekutur jew quddiem il-qorti kkonċernata mis-sugġett tal-każ.

Is-sentenza tal-qorti tinkludi wkoll id-danni ordnati mill-qorti kontra t-trasgressur.

Jekk m'intix parti ċivili fil-proċedimenti kriminali, xorta waħda tista' tippreżenta kawża separata quddiem il-qorti ċivili biex titlob kumpens għad-danni.

Il-qorti ordnat lit-trasgressur biex iħallasni id-danni/kumpens. Kif nista' niżgura li t-trasgressur iħallas?

Dment li jkun hemm sentenza fis-seħħ li tordna li t-trasgressur irid iħallas għad-danni, dan irid jagħmel hekk mingħajr il-bżonn li int tiegħu xi azzjoni ulterjuri.

Jekk it-trasgressur jonqos milli jħallas, int tista' tftitex l-eżekuzzjoni tas-sentenza.

Biex tagħmel dan, int trid tippreżenta s-sentenza li tagħtik kumpens lil bailiff. Il-bailiff jaġixxi għall-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni tal-qorti u jgħidlek xi jmiss li tagħmel.

Jekk it-trasgressur ma jħallasx, jista' l-Istat iħallasni avvanz? Taht liema kundizzjonijiet?

L-istat jista' jħallsek kumpens taht certi kundizzjonijiet.

Jekk it-trasgressur ikun insolventi jew nieqes, l-istat jista' jħallsek kumpens, dment li int tippreżenta applikazzjoni għal kumpens finanzjarju. Int għandek tippreżenta l-applikazzjoni fi żmien sena. Id-data li fiha jibda t-termnu tiddependi mis-soluzzjoni ordnata mill-korpi ġudizzjarji.

Jekk it-trasgressur ma jkunx magħruf, int għandek tippreżenta l-applikazzjoni għal kumpens finanzjarju fi żmien 3 snin mit-tweġit tar-reat, sakemm int ma tkunx ksibt kumpens shiħ mingħand assigurat.

Int tista' tippreżenta applikazzjoni għal pagament bil-quddiem tal-kumpens finanzjarju. Biex tagħmel dan, l-ewwel int trid tippreżenta l-applikazzjoni għal kumpens finanzjarju kif imsemmi hawn fuq. Il-pagament bil-quddiem jista' jintalab fl-applikazzjoni għal kumpens finanzjarju jew wara, fi żmien 30 jum. Int intitolat(a) għal pagament bil-quddiem dment li tkun f'pożizzjoni finanzjarja prekarja.

Jekk l-applikazzjoni għad-danni/għall-kumpens tiġi miċhuda, int trid trodd lura l-flus li tkun irċevejt bil-quddiem. L-applikazzjoni għal kumpens finanzjarju għandha tiġi ppreżentata lit-tribunal li int tkun qed tirresjedi taht il-ġurisdizzjoni tiegħu.

Jien intitolat(a) għal kumpens mill-Istat?

Iva. Jekk jogħġbok ara t-tweġiba aktar 'il fuq.

Jien inkun intitolat(a) għal kumpens jekk it-trasgressur ma jiġix ikkundannat?

Jekk il-qorti kriminali ma tagħtik kumpens fir-rigward tat-talba ċivili, int tista' tippreżenta kawża separata quddiem il-qorti ċivili biex titlob id-danni.

Jekk il-qorti kriminali tiddeċiedi li ma hemm ebda reat jew li ma twettaq ebda reat mill-persuna li kontrihha int ippreżentajt l-ilment, int mhux se tkun intitolat(a) għad-danni/għall-kumpens la f'qorti kriminali u lanqas f'kawża ċivili separata, peress li d-deċiżjoni tal-qorti kriminali tikseb il-forza ta' *res judicata* quddiem il-qorti ċivili.

Jekk m'intix parti ċivili fil-proċedimenti kriminali, int tista' tippreżenta kawża separata f'qorti ċivili matul il-proċess kriminali jew anki meta dan jintemm, soġġett għall-perjodi ta' preskrizzjoni ġenerali.

Jien inkun intitolat(a) għal hlas ta' emerġenza waqt li nkun qed nistenna d-deċiżjoni dwar it-talba tiegħi għall-kumpens?

Iva, taht certi kundizzjonijiet, int tista' tippreżenta applikazzjoni għal pagament bil-quddiem tal-kumpens finanzjarju. Jekk jogħġbok ara t-tweġiba għall-mistoqsija dwar il-pagamenti bil-quddiem.

L-aħħar aġġornament: 18/10/2018

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

5 - Id-drittijiet tiegħi għall-appoġġ u għall-assistenza

Jiena vittma ta' reat; lil min għandi nikkuntattja għall-appoġġ u għall-assistenza?

Tista' tapplika għand id-Direttorat Ġenerali għall-Assistenza Soċjali u l-Harsien tat-Tfal (DGASPC – *Direcția generală de asistență socială și protecția copilului*) li taht il-ġurisdiżjoni tiegħu għandek domicilju jew residenza (jigifieri fejn tgħix bħalissa), u direttament lil fornitur ta' servizz soċjali privat jew pubbliku, f'liema każ il-fornitur huwa meħtieġ jinforma lid-Direttorat Ġenerali rilevanti bil-miktub.

Int tista' tikkuntattja lil diversi istituzzjonijiet, skont il-kategorija tal-każ tiegħek:

L-Aġenzija Nazzjonali għall-Opportunitajiet Indaqqs bejn in-Nisa u l-Irġiel (ANES – Agenția Națională pentru Egalitatea între Femei și Bărbați)

Din toffri diversi tipi ta' servizzi, bħal:

linja għall-għajjnuna mingħajr hlas u anonima għall-vittmi ta' vjolenza domestika - Ċentru tal-Assistenza 24 siegħa kuljum - 0800 500 333

servizzi soċjali speċjalizzati fiċ-Ċentri ta' Akkoljenza ta' Emerġenza għall-Vittmi ta' Vjolenza Domestika

konsulenza, informazzjoni u gwida għall-vittmi tal-vjolenza domestika

Kuntatt:

Indirizz: 5 Intrarea Camil Petrescu, Sector 1, Bukarest

Telefon: +40 21 313 0059

E-mail: secretariat@anes.gov.ro

Sit web:

<https://anes.gov.ro>

<https://anes.gov.ro/informatii-utile-pentru-victime/>

L-Aġenzija Nazzjonali Kontra t-Traffikar tal-Bnedmin (ANITP – *Agenția Națională împotriva Traficului de Persoane*) fil-Ministeru tal-Affarijiet Interni

In-network ta' qrati tal-appell jinkludi 15-il ċentru reġjonali. Kull ċentru hu marbut ma' qorti tal-appell.

Dawn joffru diversi tipi ta' servizzi, bħal:

Linja għall-ghajnuna għaċ-ċittadini, li hija disponibbli f'kull hin għal informazzjoni u għan-notifika ta' kwalunkwe każ potenzjali ta' traffikar tal-bnedmin: Linja għall-ghajnuna 0800 800 678 (numru nazzjonali bla ħlas) jew +40 21 313 3100 (għal telefonati minn barra l-pajjiż). Ħinijiet tal-ftuħ: Tne sal-Gim, bejn it-08:00 -16:00

jinformaw lill-awtoritajiet rilevanti dwar kwalunkwe każ potenzjali ta' traffikar tal-bnedmin

jipprovdu assistenza lill-vittmi permezz tal-15-il ċentru reġjonali

Kuntatt:

Indirizz: Str. Ion Câmpineanu 20, 5th floor, Sector 1, Bukarest

Tel.: +40 21 311 89 82 / 021 313 31 00

Fax: +40 21 319 01 83

E-mail: anip@mai.gov.ro

Sit web: <https://anip.mai.gov.ro/english/>

L-Aġenzija Nazzjonali tax-Xogħol (ANOFM – Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă) fil-Ministeru tax-Xogħol u l-Ġustizzja Soċjali.

L-ANOFM tipprovdi servizzi professjonali tal-impjigi u tat-taħriġ permezz tal-istrutturi territorjali tagħha għal persuni registrati li jkunu qed ifittxu x-xogħol, inkluzi dawk li kienu vittmi ta' reati, b'mod partikolari lil vittmi ta' traffikar tal-bnedmin.

Kuntatt:

Str. Avalanșei 20-22, Sector 4, Bukarest, kodiċi postali: 040305

Tel.: +40 21 303 98 31

Fax: +40 21 303 98 38

E-mail: anofm@anofm.ro

Sit web: <https://www.anofm.ro>

L-Ispettorat Ġenerali tal-Pulizija Rumena (IGPR – Inspectoratul General al Poliției Române)

Dan għandu strutturi territorjali esklużivi għall-kontej tal-fruntiera li jistgħu jipprovdu appoġġ fuq talba tal-ANITP biex jgħinu lill-vittmi jieħdu sehem fi stadji speċifiċi ta' proċess kriminali.

Il-pulizija tista' tinformak dwar id-drittijiet tiegħek bħala vittma.

L-istrutturi speċjalizzati tal-IGPR jistgħu jipprovdu wkoll protezzjoni fiżika waqt proċess.

L-Awtorità Nazzjonali għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tat-Tfal u għall-Adozzjoni (ANPDCA – Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție) fil-Ministeru tax-Xogħol u tal-Ġustizzja Soċjali

ANPDCA hija l-istituzzjoni responsabbli għall-monitoraġġ tal-applikazzjoni u l-infurzar tar-regolamenti għall-protezzjoni tad-drittijiet tat-tfal u tad-drittijiet adottivi, kif ukoll tikkoordina x-xogħol imwettaq minn fornituri pubbliċi jew privati f'dan il-qasam.

Is-sistema ta' protezzjoni tat-tfal hija deċentralizzata, peress li d-DGASPCs jew id-Direttorati Ġenerali għall-Ħidma Soċjali u l-Protezzjoni tat-Tfal (*Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului*) jirrapportaw lill-kunsilli tal-kontea jew lill-muniċipalitajiet lokali f'Bukarest.

Id-DGASPCs jipprovdu servizzi varji, bħal: evalwazzjoni ta' każijiet ta' vjolenza fuq it-tfal u l-għoti/iffaċilitar ta' servizzi ta' rispons ibbażati fuq pjan, evalwazzjoni kumplessa għal tfal b'diżabbiltà, evalwazzjoni kumplessa għal persuni oħra b'diżabbiltà, l-ambulanza tal-kura soċjali mhux ta' emerġenza, linja għall-ghajnuna, servizzi soċjali għall-prevenzjoni tal-vjolenza domestika u t-traffikar tal-bnedmin, servizzi soċjali speċjalizzati f'firxa ta' istituzzjonijiet.

Kuntatt: <http://www.copii.ro>

Organizzazzjonijiet Nongovernattivi (NGOs)

Fil-qasam tat-traffikar tal-bnedmin, aċċessibbli billi tikklkklja fuq:

[Asociația de Dezvoltare a Practicilor Alternative pentru Reintegrare și Educație – ADPARE](#) (Assoċjazzjoni għall-livell ta' Prattiċi Alternattivi għar-Reintegrazzjoni u l-Edukazzjoni), Bukarest

[Fundația Ușă deschisă](#) – Fondazzjoni Bieb Miftuħ, Bukarest

[Asociația Generație Tânără România](#) – (Assoċjazzjoni tal-Generazzjoni Żagħżugħa), Timișoara

[Il-Fondazzjoni People to People](#) – Oradea: (e-mail: office@people2people.ro)

[Il-Fondazzjoni Micu Bogdan](#) – Brașov: (e-mail: office@fundatiamicubogdan.ro)

Fil-qasam tal-prevenzjoni u l-ġlieda kontra l-vjolenza domestika, aċċessibbli billi tagħfas fuq:

[L-Assoċjazzjoni TRANSCENA](#)

[L-Assoċjazzjoni ANAIS](#)

[PRETUIESTE VIATA \(Il-Fondazzjoni Value Life\)](#)

[Il-Fondazzjoni SENSIBLU](#)

[network għall-prevenzjoni u l-ġlieda kontra l-vjolenza fuq in-nisa](#)

[Rețeaua "Rupem tăcerea despre violența sexuală"](#) (Inkissru s-skiet dwar il-vjolenza sesswali)

[NECUVINTE \(L-Assoċjazzjoni No Words kontra l-vjolenza domestika\)](#)

[L-Assoċjazzjoni "Touched" ir-Rumanija](#)

Fil-qasam tal-protezzjoni tad-drittijiet tat-tfal:

Save the Children (Salvați copiii)

Indirizz: Intr. Ștefan Furtună 3, Sector 1, Bukarest, kodiċi postali: 010899, Romania

Tel.: +40 21 316 61 76

<https://www.salvaticopiii.ro/>

Alternattivi Soċjali (Alternative Sociale)

Șoseaua Nicolina 24, Bl. 949, parter, kodiċi postali 700722, Iași

Telefon: +40 332 407 178

<https://www.alternativesociale.ro/>

Hotline ta' appoġġ għall-vittmi

Il-persuni li garrbu griegħi bħala riżultat ta' reat jistgħu jikkuntattjaw ukoll lill-pulizija billi jċemplu fuq in-numru uniku nazzjonali ta' emerġenza - 112.

Linja għall-ghajnuna mingħajr ħlas u anonima għall-vittmi ta' vjolenza domestika - Ċentru tal-Assistenza 24 siegħa kuljum - 0800 500 333

Telverde tal-Aġenzija Nazzjonali Kontra t-Traffikar tal-Bnedmin: 0800 800 678 - numru nazzjonali bla ħlas u 0040213133100 - għal telefonati minn barra l-pajjiż. Ħinijiet tal-ftuħ: It-Tnejn sal-Gimgha, bejn it-08:00-16:00

Linja għall-ghajnuna għat-tfal: 116111 (numru mingħajr ħlas). Ħinijiet tal-ftuħ: It-Tnejn sal-Ħadd: 08.00 – 00.00.

L-appoġġ għall-vittmi huwa mingħajr ħlas?

Skont il-liġi applikabbli Rumena, il-vittmi ta' reat huma intitolati għal protezzjoni u għal assistenza mingħajr ħlas.

X'tipi ta' appoġġ nista' nrid minnha is-servizzi jew l-awtoritajiet tal-Istat?

Ara t-tweġibiet hawn fuq.

L-aħħar aġġornament: 18/10/2018

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija gestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċetta responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.